

ЛУЦЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ТЕХНІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

ПОГОДЖЕНО:
Керівник проектної групи
(гарант освітньо-професійної
програми «Екологія»)
зі спеціальності 101 «Екологія»
_____ Федонюк В.В.
«25» квітня 2017 р.

ЗАТВЕРДЖУЮ:
Ректор Луцького НТУ
_____ Савчук П.П.
«25» квітня 2017 р.

ОСВІТНЬО-ПРОФЕСІЙНА ПРОГРАМА

ЕКОЛОГІЯ

**підготовки здобувачів вищої освіти
першого (бакалаврського) рівня
ГАЛУЗЬ ЗНАНЬ 10 Природничі науки
СПЕЦІАЛЬНІСТЬ 101 Екологія**

**Схвалено вченою радою
протокол № 9 від 25.04.2017 р.**

ЗМІСТ

- I - Преамбула**
- II – Загальна характеристика**
- III – Обсяг кредитів ЄКТС, необхідний для здобуття відповідного ступеня вищої освіти**
- IV – Перелік компетентностей випускника**
- V – Нормативний зміст підготовки здобувачів вищої освіти, сформульований у термінах результатів навчання**
- VI – Форми атестації здобувачів вищої освіти**
- VII – Вимоги до наявності системи внутрішнього забезпечення якості вищої освіти**
- VIII Перелік нормативних документів, на яких базується Стандарт вищої освіти**

I - ПРЕАМБУЛА

Освітньо-професійна програма (ОПП) для підготовки здобувачів вищої освіти на першому (бакалаврському) рівні за спеціальністю «Екологія» містить обсяг кредитів ЄКТС, необхідний для здобуття відповідного ступеня вищої освіти; перелік компетентностей випускника; нормативний зміст підготовки здобувачів вищої освіти, сформульований у термінах результатів навчання; форми атестації здобувачів вищої освіти; вимоги до наявності системи внутрішнього забезпечення якості вищої освіти.

ОПП розроблено членами проектної групи Луцького НТУ у складі:

Федонюк В.В. – кандидат географічних наук, доцент кафедри екології,

Іванців В.В. – кандидат історичних наук, завідувач кафедри екології,

Мисковець І.Я. - кандидат географічних наук, доцент кафедри екології

ОСНОВНІ ТЕРМІНИ ТА ЇХ ВИЗНАЧЕННЯ (ТЕЗАУРУС)

Атестація – встановлення відповідності засвоєних здобувачами вищої освіти рівня та обсягу знань, умінь, інших компетентностей вимогам стандартів вищої освіти.

Галузь знань – основна предметна область освіти і науки, що включає групу споріднених спеціальностей, за якими здійснюється професійна підготовка.

Дисертація – спеціально підготовлена наукова праця на правах рукопису, яку виконують для прилюдного захисту на здобуття наукового ступеня. В Україні розрізняють дисертацію для здобуття наукового ступеня кандидата наук (кандидатська дисертація) та доктора наук (докторська дисертація).

Доктор філософії – це освітній і водночас перший науковий ступінь, що здобувається на третьому рівні вищої освіти на основі ступеня магістра. Ступінь доктора філософії присуджується спеціалізованою вченою радою вищого навчального закладу або наукової установи в результаті успішного виконання здобувачем вищої освіти відповідної освітньо-наукової програми та публічного захисту дисертації у спеціалізованій вченій раді.

Європейська кредитна трансферно-накопичувальна система (ЄКТС) – система трансферу і накопичення кредитів, що використовується в Європейському просторі вищої освіти з метою надання, визнання, підтвердження кваліфікацій та освітніх компонент і сприяє академічній мобільності здобувачів вищої освіти. Система ґрунтується на визначенні навчального навантаження здобувача вищої освіти, необхідного для досягнення визначених результатів навчання, та обліковується у кредитах ЄКТС.

Кваліфікація – офіційний результат оцінювання і визнання, який отримано, коли уповноважена установа (компетентний орган) встановила, що особа досягла компетентностей (результатів навчання) за заданими стандартами.

▪ **Освітні кваліфікації** – кваліфікації, що присуджуються в освітній системі на основі освітніх стандартів.

▪ **Кваліфікація професійна** – кваліфікація, яка надається на основі професійних стандартів, що діють у сфері праці, і відображає здатність особи виконувати завдання і обов'язки за певним видом професійної діяльності. Професійна кваліфікація надається переважно роботодавцями або спільно з ними.

Кваліфікаційна робота – це навчально-наукова робота студента, яка виконується на завершальному етапі здобуття відповідної кваліфікації для встановлення відповідності отриманих здобувачами вищої освіти результатів навчання (компетентностей) вимогам стандартів вищої освіти. Форми кваліфікаційної роботи включають (не обмежуючись зазначеним) дипломну роботу, дисертаційне дослідження, публічну демонстрацію (захист), сукупність наукових статей, комбінацію різних форм вищезазначеного тощо.

Компетентність – динамічна комбінація знань, умінь і практичних навичок, способів мислення, професійних, світоглядних і громадянських якостей, морально-етичних цінностей, яка визначає здатність особи успішно здійснювати професійну та подальшу навчальну діяльність і є результатом навчання на певному рівні вищої освіти. Компетентності покладені в основу кваліфікації.

▪ **Інтегральна компетентність** – узагальнений опис кваліфікаційного рівня, який відображає основні компетентнісні характеристики рівня щодо навчання та/або професійної діяльності. Інтегральна компетентність визначає рівень вищої освіти.

▪ **Загальні компетентності** – універсальні компетентності, які не залежать від предметної області, але важливі для успішної подальшої професійної та соціальної діяльності здобувача в різних галузях та для його особистісного розвитку.

▪ **Спеціальні (фахові, предметні) компетентності** – компетентності, які залежать від предметної області та є важливими для успішної професійної діяльності за конкретним фахом.

Кредит Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи (далі – кредит ЄКТС) – одиниця вимірювання обсягу навчального навантаження здобувача вищої освіти, необхідного для досягнення визначених (очікуваних) результатів навчання. Обсяг одного кредиту ЄКТС становить 30 годин. Навантаження одного навчального року за денною формою навчання становить, як правило, 60 кредитів ЄКТС.

Національна рамка кваліфікацій – це системний і структурований за компетентностями опис кваліфікаційних рівнів.

Освітня (освітньо-професійна чи освітньо-наукова) програма – система освітніх компонент на відповідному рівні вищої освіти в межах спеціальності, що визначає вимоги до рівня освіти осіб, які можуть розпочати навчання за цією програмою, перелік навчальних дисциплін і логічну послідовність їх вивчення, кількість кредитів ЄКТС, необхідних для виконання цієї програми, а також очікувані результати навчання (компетентності), якими повинен оволодіти здобувач відповідного ступеня вищої освіти.

Результати навчання – сукупність знань, умінь, навичок, інших компетентностей, набутих особою у процесі навчання за певною освітньо-професійною, освітньо-науковою програмою, які можна ідентифікувати, кількісно оцінити та виміряти.

Спеціальність – складова галузі знань, за якою здійснюється професійна підготовка.

Якість вищої освіти – рівень здобутих особою знань, умінь, навичок, інших компетентностей, що відображає її компетентність відповідно до стандартів вищої освіти.

II. ЗАГАЛЬНА ХАРАКТЕРИСТИКА

Рівень вищої освіти	Перший (бакалаврський) рівень
Ступінь вищої освіти	Бакалавр з екології
Галузь знань	10 «Природничі науки»
Спеціальність	101 «Екологія»
Обмеження щодо форм навчання	немає
Освітня кваліфікація	Бакалавр з екології
Професійна(і) кваліфікація(ї) (тільки для регульованих професій)	Не передбачено
Кваліфікація в дипломі	Бакалавр з екології
Опис предметної області	<p><i>Об'єкт:</i> структура та функціональні компоненти екосистем різного рівня та походження; антропогенний вплив на довкілля та оптимізація природокористування.</p> <p><i>Ціль навчання:</i> формування у здобувачів вищої освіти комплексу знань, умінь та навичок для застосування в професійній діяльності у сфері екології, охорони довкілля та збалансованого природокористування через теоретичне та практичне навчання.</p> <p><i>Теоретичний зміст предметної області.</i> Поняття, концепції, принципи природничих наук, сучасної екології та їх використання для охорони навколишнього середовища, збалансованого природокористування та сталого розвитку. Застосування концепцій, теорій та наукових методів природничих наук для розв'язання спеціалізованих задач та вирішення практичних екологічних проблем, які характеризуються комплексністю, невизначеністю умов.</p> <p><i>Методи, методика та технології.</i> Здобувач має оволодіти методами збирання, обробки та інтерпретації результатів екологічних досліджень; навичками науково-виробничої, проектної, організаційної та управлінської діяльності; здатністю до педагогічної та просвітницької діяльності в сфері екології, охорони навколишнього середовища та збалансованого природокористування.</p> <p><i>Інструменти та обладнання:</i> обладнання, устаткування та програмне забезпечення, необхідне для натурних, лабораторних та дистанційних досліджень будови та властивостей екологічних систем різного рівня та походження.</p>

Академічні права випускників	Можливість навчання за програмою другого (магістерського) рівня вищої освіти. Набуття додаткових кваліфікацій в системі післядипломної освіти.
Працевлаштування випускників (для регульованих професій - обов'язково)	Не передбачено

III Обсяг кредитів ЄКТС, необхідних для здобуття першого (бакалаврського) ступеня вищої освіти:

- на базі повної загальної середньої освіти становить 240 кредитів ЄКТС;
- на базі ступеня молодшого бакалавра (молодшого спеціаліста) становить 240 кредитів ЄКТС, скорочення терміну навчання можливе за рахунок перезарахування вищим навчальним закладом частини кредитів ЄКТС, за умови набуття відповідних компетентностей.

Мінімум 50 % обсягу освітньої програми має бути спрямовано на забезпечення загальних та спеціальних (фахових) компетентностей за спеціальністю, визначених Стандартом вищої освіти.

Інтегральна компетентність	Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та вирішувати практичні проблеми у сфері екології, охорони довкілля і збалансованого природокористування, що передбачає застосування основних теорій та методів наук про довкілля, які характеризуються комплексністю та невизначеністю умов.
Загальні компетентності	<p>K01. Знання та критичне розуміння предметної області та професійної діяльності.</p> <p>K02. Навички використання інформаційних і комунікаційних технологій.</p> <p>K03. Здатність до адаптації та дії в новій ситуації.</p> <p>K04. Здатність до професійного спілкування державною та іноземною мовами.</p> <p>K05. Здатність спілкуватися з представниками інших професійних груп різного рівня для донесення інформації та власного досвіду.</p> <p>K06. Здатність діяти соціально відповідально та свідомо.</p> <p>K07. Здатність до участі у проведенні досліджень на відповідному рівні.</p> <p>K08. Здатність працювати в команді, використовуючи навички міжособистісної взаємодії.</p> <p>K09. Здатність оцінювати та забезпечувати якість виконуваних робіт.</p>
Спеціальні (фахові, предметні)	K10. Знання та розуміння теоретичних основ екології, охорони довкілля та збалансованого природокористування.

компетентності	<p>K11. Здатність до критичного осмислення основних теорій, методів та принципів природничих наук.</p> <p>K12. Здатність до розуміння основних теоретичних положень, концепцій та принципів математичних та соціально-економічних наук.</p> <p>K13. Знання сучасних досягнень національного та міжнародного екологічного законодавства.</p> <p>K14. Здатність до оцінки впливу процесів техногенезу на стан навколишнього середовища та виявлення екологічних ризиків, пов'язаних з виробничою діяльністю.</p> <p>K15. Здатність до використання основних принципів та складових екологічного управління.</p> <p>K16. Здатність проводити моніторинг та оцінювати поточний стан навколишнього середовища.</p> <p>K17. Здатність обґрунтовувати необхідність та розробляти заходи, спрямовані на збереження ландшафтно-біологічного різноманіття та формування екологічної мережі.</p> <p>K18. Здатність до участі в розробці системи управління та поводження з відходами виробництва та споживання.</p> <p>K19. Здатність до використання сучасних інформаційних ресурсів для екологічних досліджень.</p> <p>K20. Здатність інформувати громадськість про стан екологічної безпеки та збалансованого природокористування.</p> <p>K21. Здатність до опанування міжнародного та вітчизняного досвіду вирішення регіональних та транскордонних екологічних проблем.</p> <p>K22. Здатність до участі в управлінні природоохоронними діями та/або екологічними проектами.</p>
-----------------------	---

V. НОРМАТИВНИЙ ЗМІСТ ПІДГОТОВКИ ЗДОБУВАЧІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ, СФОРМУЛЬОВАНИЙ У ТЕРМІНАХ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ

Програмні результати навчання
<p>ПР01. Демонструвати розуміння основних принципів управління природоохоронними діями та/або екологічними проектами.</p>
<p>ПР02. Формулювати основні екологічні закони, правила та принципи охорони довкілля та природокористування.</p>
<p>ПР03. Розуміти основні концепції, теоретичні та практичні проблеми в галузі природничих наук, що необхідні для аналізу і прийняття рішень в сфері екології, охорони довкілля та оптимального природокористування.</p>
<p>ПР04. Компілювати принципи управління, на яких базується система екологічної безпеки.</p>
<p>ПР05. Знати концептуальні основи моніторингу та нормування антропогенного навантаження на довкілля.</p>
<p>ПР06. Аналізувати фактори, що визначають формування ландшафтно-біологічного</p>

різноманіття.

ПР07. Розв'язувати проблеми у сфері захисту навколишнього середовища із застосуванням інноваційних підходів та міжнародного і вітчизняного досвіду.

ПР08. Проводити пошук інформації з використанням відповідних джерел для прийняття обґрунтованих рішень.

ПР09. Демонструвати навички оцінювання непередбачуваних екологічних проблем і обдуманого вибору шляхів їх вирішення.

ПР10. Застосовувати програмні засоби, ГІС-технології та ресурси Інтернету для інформаційного забезпечення екологічних досліджень.

ПР11. Прогнозувати вплив технологічних процесів та виробництв на навколишнє середовище.

ПР12. Брати участь у розробці та реалізації проектів, направлених на оптимальне управління та поводження з виробничими та муніципальними відходами.

ПР13. Формувати ефективні комунікаційні стратегії з метою донесення ідей, проблем, рішень та власного досвіду в сфері екології.

ПР14. Формувати тексти, робити презентації та повідомлення для професійної аудиторії та широкого загалу з дотриманням професійної сумлінності та унеможливлення плагіату.

ПР15. Пояснювати соціальні, економічні та політичні наслідки впровадження екологічних проектів.

ПР16. Вибирати оптимальну стратегію проведення громадських слухань щодо проблем та формування територій природно-заповідного фонду та екологічної мережі.

ПР17. Усвідомлювати відповідальність за ефективність та наслідки реалізації комплексних природоохоронних заходів.

ПР18. Поєднувати навички самостійної та командної роботи задля отримання результату з акцентом на професійну сумлінність та відповідальність за прийняття рішень.

ПР19. Підвищувати професійний рівень шляхом продовження формальної освіти та самоосвіти.

ПР20. Формувати запити та визначати дії, що забезпечують виконання норм і вимог екологічного законодавства.

ПР21. Обирати оптимальні методи та інструментальні засоби для проведення досліджень, збору та обробки даних.

ПР22. Брати участь у розробці проектів і практичних рекомендацій щодо збереження довкілля із залученням громадськості.

ПР23. Впроваджувати природоохоронні заходи та проекти.

VI– ФОРМИ АТЕСТАЦІЇ ЗДОБУВАЧІВ ПЕРШОГО (БАКАЛАВРСЬКОГО) СТУПЕНЯ ВИЩОЇ ОСВІТИ

Форми атестації здобувачів вищої освіти	атестація здійснюється у формі публічного захисту кваліфікаційної роботи
Вимоги до кваліфікаційної роботи (за наявності)	Кваліфікаційна робота передбачає розв'язання складної спеціалізованої задачі та/або практичної проблеми у сфері екології, охорони довкілля, збалансованого природокористування і сталого розвитку, що характеризується комплексністю та невизначеністю умов, потребує застосування теоретичних положень і методів наук про довкілля. Кваліфікаційна робота має бути перевірена на плагіат. Кваліфікаційна робота має бути розміщена на сайті вищого навчального закладу або його структурного підрозділу.
Вимоги до атестаційного/єдиного державного кваліфікаційного	Не передбачено
Вимоги до публічного захисту (демонстрації) (за наявності)	визначаються Порядком присудження наукових ступенів та присвоєння вченого звання старшого наукового співробітника та іншими нормативно-правовими документами

VII – ВИМОГИ ДО СИСТЕМИ ВНУТРІШНЬОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЯКОСТІ ВИЩОЇ ОСВІТИ

Принципи та процедури забезпечення якості освіти	визначаються Положенням про внутрішню систему забезпечення якості освіти в Луцькому НТУ
Моніторинг та періодичний перегляд освітніх програм	визначаються Положенням про організацію освітнього процесу в Луцькому НТУ
Щорічне оцінювання здобувачів вищої освіти	визначаються Положенням про оцінювання в Луцькому НТУ

Підвищення кваліфікації науково-педагогічних, педагогічних та наукових працівників	визначаються Положенням про підвищення кваліфікації та стажування педагогічних і науково-педагогічних працівників вищих навчальних закладів, затвердженого наказом МОН молодьспорт України від 24.01.2013 № 48
Наявність необхідних ресурсів для організації освітнього процесу	визначається вимогами до матеріально-технічного забезпечення
Наявність інформаційних систем для ефективного управління освітнім процесом	визначається Положенням про організацію освітнього процесу в Луцькому НТУ
Публічність інформації про освітні програми, ступені вищої освіти та кваліфікації	розміщення на сайті Луцькому НТУ у відкритому доступі
Запобігання та виявлення академічного плагіату	перевірка на плагіат

VIII – ПЕРЕЛІК НОРМАТИВНИХ ДОКУМЕНТІВ, НА ЯКИХ БАЗУЄТЬСЯ СТАНДАРТ ВИЩОЇ ОСВІТИ

1. ESG - http://ihed.org.ua/images/pdf/standards-and-guidelines_for_qa_in_the_ehea_2015.pdf.
2. ISCED (МСКО) 2011 - <http://www.uis.unesco.org/education/documents/isced-2011-en.pdf>.
3. ISCED-F (МСКО-Г) 2013 - <http://www.uis.unesco.org/Education/Documents/isced-fields-of-education-training-2013.pdf>.
4. TUNING (для ознайомлення зі спеціальними (фаховими) компетентностями та прикладами стандартів - <http://www.unideusto.org/tuningeu/>).
5. Закон «Про вищу освіту» - <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/1556-18>.
6. Національний глосарій 2014 - http://ihed.org.ua/images/biblioteka/glossariy_Visha_osvita_2014_tempus-office.pdf.
7. Національний класифікатор України: "Класифікатор професій" ДК 003:2010 // Видавництво "Соціформ", – К.: 2010.
8. НРК - <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/1341-2011-п>.
9. Перелік галузей знань і спеціальностей - <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/266-2015-п>.
10. Рашкевич Ю.М. Болонський процес та нова парадигма вищої освіти – <file:///D:/Users/Dell/Downloads/BolonskyiProcessNewParadigmHE.pdf>.
11. Розвиток системи забезпечення якості вищої освіти в Україні: інформаційно-аналітичний огляд - http://ihed.org.ua/images/biblioteka/Rozvitok_sisitemi_zabesp_yakosti_VO_UA_2015.pdf.
12. Розроблення освітніх програм: методичні рекомендації - http://ihed.org.ua/images/biblioteka/rozroblennya_osv_program_2014_tempus-office.pdf.
13. Постанова Кабінету Міністрів України від 30.12.2015 р. № 1187 «Про затвердження Ліцензійних умов провадження освітньої діяльності закладів освіти» [Режим доступу: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/1187-2015-п/page>]
14. Постанова Кабінету Міністрів України від 23.11.2011 р. № 1341 «Про затвердження Національної рамки кваліфікацій» [Режим доступу:

- <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/1341-2011-п>];
15. Національний класифікатор України: «Класифікація видів економічної діяльності» ДК 009: 2010 [Режим доступу: <http://www.ukrstat.gov.ua/>];
 16. EQF-LLL – European Qualifications Framework for Lifelong Learning [Режим доступу: https://ec.europa.eu/ploteus/sites/eac-eqf/files/brochexp_en.pdf];
 17. QF-EHEA – Qualification Framework of the European Higher Education Area [Режим доступу: <http://www.ehea.info/article-details.aspx?ArticleId=67>]

Матриця відповідності визначених Стандартом компетентностей дескрипторам НРК

Класифікація компетентностей за НРК	Знання	Уміння	Комунікація	Автономія та відповідальність
1	2	3	4	5
Загальні компетентності				
Володіння фундаментальними знаннями, що сприяють професійному розвитку, формуванню загальної культури й соціалізації особистості, її схильності до етичних цінностей.	Знання фундаментальних принципів та моделей таких дисциплін як: загальна екологія та неоекологія, природоохоронне законодавство, техноекотологія, урбоекологія, ландшафтна екологія, моніторинг довкілля.	Здійснювати критичний аналіз, оцінювати і синтезувати нові та складні ідеї	Здатність ефективно формувати комунікаційну стратегію самонавчання	Самостійно з високим ступенем автономії
Володіння фундаментальними знаннями із освітньої та наукових складових підготовки, необхідними для професійного здійснення наукової діяльності та проведення власного наукового дослідження.	Знання фундаментальних принципів та методів аналізу екологічних, еколого-економічних, еколого-соціальних та поведінкових процесів	Уміння застосовувати широкий набір методів природничо-екологічних досліджень	Ефективно формувати комунікаційну стратегію при розв'язанні проблеми	Самостійно з високим ступенем автономії

<p>Володіння на високому рівні методологією наукової та освітньої діяльності, здатність швидко адаптуватися до змін і професійно застосовувати новітні освітні технології</p>	<p>Знання основних напрямів застосування теорій, методів, методик, технологій використання теоретичних та практичних екологічних знань.</p>	<p>Уміння вибирати інструментарій вирішення практичних завдань та ідентифікувати адекватність застосовуваних методів в сфері освітніх технологій</p>	<p>Ефективно формувати комунікаційну стратегію при розв'язанні проблеми</p>	<p>Самостійно з високим ступенем автономії</p>
<p>Здатність проводити ґрунтовні дослідження, результати яких мають наукову новизну, теоретичне та практичне значення.</p>	<p>Знання володіти найбільш передовими концептуальними та методологічними знаннями в галузі науково-дослідної та/або професійної діяльності і на межі предметних галузей</p>	<p>Уміння визначати адекватні джерела інформації поставленим дослідницьким цілям.</p>	<p>Ефективно формувати комунікаційну стратегію при розв'язанні проблеми</p>	<p>Самостійно з високим ступенем автономії</p>
<p>Здатність здійснювати пошук та аналізувати інформацію з різних джерел, застосовувати з цією метою технічні засоби, економіко-математичні методи і моделі, інформаційне та програмне забезпечення.</p>	<p>Знання базових та спеціальних принципів побудови еколого-управлінського сектору.</p>	<p>Уміння обирати оптимальну дискурсивну модель, готувати тексти з високим рівнем академічності викладу.</p>	<p>Ефективно комунікувати персонально та інтерактивно</p>	<p>Самостійно з високим ступенем автономії</p>

Володіння на академічному рівні навичками письмової та усної комунікації іноземною мовою.	Знання фундаментальних основ, принципів роботи креативного мислення, наукового лідерства та відповідальності.	Уміння репрезентувати результати наукових досліджень з допомогою професійних засобів комунікації та поширення інформації іноземною мовою.	Ефективно формувати комунікаційну стратегію при розв'язанні проблеми	Самостійно з високим ступенем автономії
Вміння виявляти, ставити та вирішувати наукові проблеми, генерувати нові ідеї, здатність самостійно продукувати і приймати рішення.	Знання теоретичних та практичних основ міжособистісних комунікацій, групової роботи та лідерства.	Уміння будувати оптимальну комунікативну модель в залежності від середовища та міжособистісного оточення.	Ефективно формувати комунікаційну стратегію при розв'язанні проблеми	Самостійно з високим ступенем автономії
Володіння навичками міжособистісної взаємодії, вміння працювати в команді, налагоджувати контакт з різними за віком, характером і статусом людьми.	Знання теоретичних та практичних основ міжособистісних комунікацій, групової роботи та лідерства.	Уміння будувати оптимальну комунікативну модель в залежності від середовища та міжособистісного оточення.	Ефективно формувати комунікаційну стратегію при розв'язанні проблеми	Самостійно з високим ступенем автономії
Здатність виявляти ініціативу, повагу до інших людей, брати на себе відповідальність за певну ділянку роботи, здатність розділити успіхи свого колективу, мотивувати колектив та рухатися до спільної мети.	Знання різноманітної роботи в сфері колективних груп, приймати управлінські рішення в команді	Уміння роботи в сфері колективних груп, приймати управлінські рішення в команді	Ефективно формувати комунікаційну стратегію при розв'язанні проблеми	Самостійно з високим ступенем автономії

Спеціальні (фахові) компетентності

<p>1. Здатність до застосування категоріального апарату, новітніх теорій, концепцій, технологій та методів, необхідних для розв'язання комплексних проблем у галузі професійної діяльності.</p>	<p>Знання найбільш передових концептуальних та методологічних знань в галузі науково-дослідної та/або професійної діяльності і на межі предметних галузей</p>	<p>Уміння застосовувати категоріально-понятійний апарат, теоретичні підходи до розробки комплексних задач у сфері екологічного управління та раціонального природокористування</p>	<p>Ефективно формувати комунікаційну стратегію при розв'язанні проблеми</p>	<p>Самостійно з високим ступенем автономії</p>
<p>2. Здатність до глибокого управлінського мислення та методологічних навичок аналітичного рівня щодо систематизації даних</p>	<p>Знання загальнонаукових, конкретно-наукових, прикладних та спеціалізованих методів екологічних досліджень.</p>	<p>Уміння адекватно поставленому екологічному завданню підбирати управлінські методи та застосовувати аналітичний інструментарій.</p>	<p>Ефективно формувати комунікаційну стратегію при розв'язанні проблеми</p>	<p>Самостійно з високим ступенем автономії</p>
<p>3. Спроможність застосовувати загальнонаукові та спеціальні методи наукових досліджень, які спрямовані на пізнання досліджуваних явищ та нормалізування складних екологічних процесів</p>	<p>Знання основних принципів кількісного та якісного аналізу</p>	<p>Уміння застосовувати інструментарій кількісного та якісного аналізу у їх поєднанні для розв'язання екологічних задач</p>	<p>Ефективно формувати комунікаційну стратегію при розв'язанні проблеми</p>	<p>Самостійно з високим ступенем автономії</p>
<p>4. Здатність вникати в сутність явищ і процесів реального світу, свідомо використовувати наукові знання у пізнавальній і професійній діяльності.</p>	<p>Знання найбільш передових концептуальних та методологічних знань в галузі науково-дослідної та/або професійної діяльності і на межі</p>	<p>Уміння виявляти зв'язки в досліджуваній предметній області.</p>	<p>Ефективно формувати комунікаційну стратегію при розв'язанні проблеми</p>	<p>Самостійно з високим ступенем автономії</p>

	предметних галузей			
5. Здатність нести персональну відповідальність за діяльність окремих співробітників і всієї групи	Знання здійснювати критичний аналіз, оцінювати і синтезувати нові та складні ідеї в прийнятті екологічного та/або управлінського рішення	Уміння структурувати функціональні алгоритми зв'язків між рівнями екологічних систем, аналізувати глобальні, локальні та економічні імпульси поведінки екологічних змінних, передбачати поведінку екологічних системи зі зворотними зв'язками.	Ефективно формувати комунікаційну стратегію при розв'язанні проблеми	Самостійно з високим ступенем автономії
6. Спроможність впровадження раціональних схем планування та організації робочих місць, структурування завдань відповідно до чисельності та кваліфікації виконавців, визначати черговість робіт, розраховувати термін їх виконання.	Знання щодо структурних параметрів та характеристик планування і управління в сфері екології та природокористування	Уміння володіти інструментарієм сучасного екологічного системного аналізу, управління, планування, кризового менеджменту в галузі природокористування	Ефективно формувати комунікаційну стратегію при розв'язанні проблеми	Самостійно з високим ступенем автономії
7. Здатність до оцінювання екологічного потенціалу та динаміки розвитку екологічних систем і комплексів на основі даних спостережень за станом довкілля, чисельної обробки параметрів та спеціальних досліджень; проведення моніторингу основних	Знання щодо теоретичних основ екологічного моніторингу, аналізу та прогнозування	Уміння застосовувати базу екологічних даних та принципів їх обробки, проводити аналіз та систематизацію параметрів.	Ефективно формувати комунікаційну стратегію при розв'язанні проблеми	Самостійно з високим ступенем автономії

екологічних показників.				
8. Спроможність розвивати лідерський потенціал, підприємливість і вміння йти на виправданий ризик.	Знання методологічних засад стратегічного управління в сфері екології та природокористування	Уміння виявляти інституціональну структуру досліджуваного явища.	Ефективно формувати комунікаційну стратегію при розв'язанні проблеми	Самостійно з високим ступенем автономії
9. Здатність брати участь у доборі, оцінюванні, найманні, розвитку та вивільненні персоналу, кваліфікованого у сфері вирішення завдань екологічного змісту.	Знання щодо фундаментальних принципів управління персоналом в екологічній сфері	Уміння ідентифікувати кадрову структуру у обраній сфері, оперувати критеріями ефективності роботи.	Ефективно формувати комунікаційну стратегію при розв'язанні проблеми	Самостійно з високим ступенем автономії
10. Здатність застосовувати отримані нові знання й практичні пропозиції для розв'язання комплексних проблем у сфері професійної діяльності, адаптувати їх до умов змінного середовища.	Знання теоретичних засад функціонування організацій, структур, органів в сфері екологічного управління, природокористування, моніторингу та проектування	Уміння володіти технологіями екологічного планування та прогнозування	Ефективно формувати комунікаційну стратегію при розв'язанні проблеми	Самостійно з високим ступенем автономії

